

## **Kwartaalbericht Pensioenfonds KLM-Cabinepersoneel**

**Vierde kwartaal 2012 - 1 oktober 2012 t/m 31 december 2012\***

### **Samenvatting: zorgen over bezuinigingsmaatregelen**

- Nominale dekkingsgraad gestegen van 112,8% naar 115,9%
- Reële dekkingsgraad gestegen van 64,7% naar 67,0%
- Beleggingsrendement is 3,2%
- Het belegd vermogen is gestegen tot € 2,00 miljard
- De pensioenverplichtingen zijn afgenomen tot € 1,72 miljard
- Beleggingsrendement over geheel 2012 is 15,8%

### **Ontwikkelingen financiële markten**

Het vierde kwartaal begon met een belangrijke rol voor de bedrijfscijfers over het voorgaande kwartaal. Hoewel de bedrijfscijfers grofweg overeenkwamen met de verwachtingen, waren de vooruitzichten die de verschillende bedrijven schetsten tegenvallend en drukte dit de koersen. Belangrijke oorzaak van de verminderde vooruitzichten van bedrijven waren Chinese macro-economische cijfers.

Hiernaast werden markten in de greep gehouden door de orkaan Sandy, die flink huis hield aan de oostkust van de V.S.. De aandelenmarkten reageerden hierop met dalende koersen. De daling werd voortgezet toen na de herverkiezing van president Obama de focus van de markten zich richtten op de naderende 'fiscal cliff' in de V.S. Met de "fiscall cliff" wordt bedoeld: de automatische bezuinigingen en belastingen die ingaan op 1 januari 2013 indien de Amerikaanse politiek geen oplossing zou vinden om deze impactvolle bezuinigingen te ontlopen. In het midden van het kwartaal leek er echter een basis gelegd te zijn voor een overeenkomst en lieten de markten wereldwijd stijgende prijzen zien.

Later in het kwartaal kwam er positief nieuws uit China, waar de verwachtingen voor de toekomst naar boven zijn bijgesteld. Door het uitblijven van een oplossing op het gebied van de bezuinigingsmaatregelen in de V.S. nam de onzekerheid echter toe op de markten en kozen de koersen geen duidelijke richting. Uiteindelijk werd er een voorlopige overeenkomst gesloten op 1 januari 2013 waardoor de gevolgen van de 'fiscal cliff' voorlopig afgewend zijn. Deze beslissing betekende een goed begin van het beleggingsjaar: op de eerste beursdag van 2013 lieten de financiële markten mooie rendementen zien.

Het vierde kwartaal is eindelijk een positief kwartaal geworden voor aandelen. Door de wedergekeerde rust binnen de eurozone zijn met name Europese aandelen positief geëindigd. Door de perikelen rond de 'fiscal cliff' zijn Amerikaanse aandelen achtergebleven. Obligaties renderden minder goed vanwege de voorkeur voor meer risicodragende beleggingen zoals aandelen.

\*De cijfers in dit bericht zijn voorlopige cijfers. Definitieve cijfers worden bekend gemaakt in het jaarverslag.

## Financiële positie Pensioenfonds KLM-Cabinepersoneel

De nominale dekkingsgraad, de verhouding tussen het vermogen en de nominale verplichtingen van het fonds, bedraagt 115,9% per eind december 2012. Dit is een stijging van 3,1%-punten ten opzichte van het vorige kwartaal. De dekkingsgraad verbeterde vanwege het positieve rendement op de beleggingen. De nagenoeg onveranderde rente had weinig effect op de verplichtingen. De waarde van het vermogen is gestegen tot 2,00 miljard euro.

	2012	2012	2012
	Einde vierde kwartaal	Einde derde kwartaal	Einde tweede kwartaal
Nominale dekkingsgraad	115,9%	112,8%	101,9%
Vermogen	€ 2,00 miljard	€ 1,92 miljard	€ 1,81 miljard
Verplichtingen	€ 1,72 miljard	€ 1,70 miljard	€ 1,77 miljard
Rente	2,57%	2,56%	2,29%

Eind derde kwartaal heeft De Nederlandsche Bank de UFR (Ultimate Forward Rate) geïntroduceerd, vanaf dat moment is het verplicht deze methode voor de berekening van de verplichtingen te hanteren.

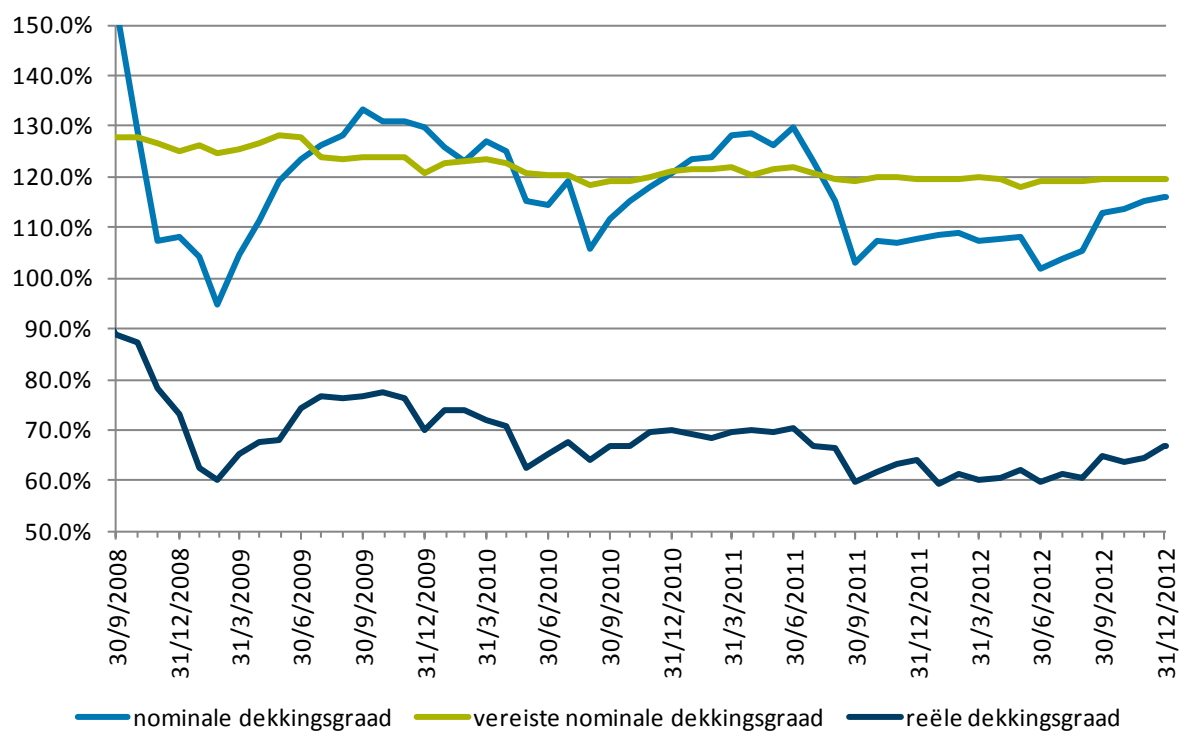
### Dekkingsgraad

De grafiek op de volgende pagina geeft aan: Verloop van de nominale dekkingsgraad, de reële dekkingsgraad en de vereiste dekkingsgraad volgens het Financieel Toetsings Kader (FTK).

Volgens wettelijke richtlijnen moeten pensioenfondsden bepaalde extra reserves aanhouden die als buffer kunnen dienen in slechte tijden. De wettelijk vereiste buffer voor ons fonds bedraagt 19,5%. De wettelijk vereiste dekkingsgraad komt hierdoor op 119,5%. Dezelfde wettelijke richtlijnen geven ook aan welk vermogen een pensioenfonds minimaal moet hebben. Dit minimaal vereist vermogen is 104,3%. Ook de reële dekkingsgraad is in deze grafiek opgenomen. In de reële dekkingsgraad is de verwachte inflatie meegenomen. Deze dekkingsgraad is van belang voor het bepalen van de mate van indexatie.

De nominale dekkingsgraad op basis van de door de DNB gehanteerde rente was 115,9%. De reële dekkingsgraad bedroeg 67,0%

## Verloop dekkingsgraad



## Balans

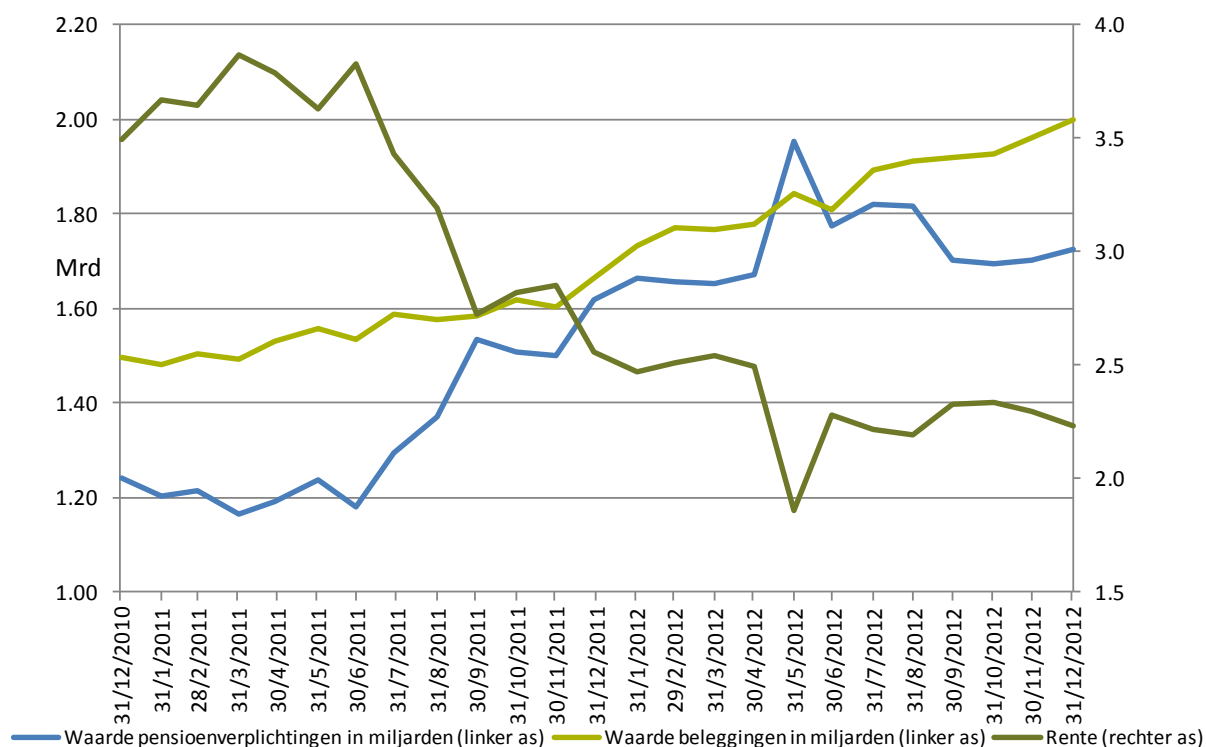
In de balans is aangegeven wat de waarde is van de bezittingen en de verplichtingen van ons fonds. Aan de activa-zijde staan de bezittingen. Aan de passiva-zijde staan de verplichtingen weergegeven.

### Verkorte balans

Activa		Passiva	
Aandelen	882.0	MW VPV nominaal	1,724.5
Vastrentende waarden	772.3	Reserves	274.9
Onroerend goed	148.8		
Valutaderivaten/Liquide middelen	23.3		
Renteswap	160.8		
Saldo overige activa/passiva	12.2		
<b>totaal</b>	<b>1,999.4</b>	<b>totaal</b>	<b>1,999.4</b>

## Waarde beleggingen en waarde pensioenverplichtingen

In de onderstaande grafiek is het verloop van de waarde van de beleggingen (in euro's), de waarde van de pensioenverplichtingen (in euro's) en de euro swaprente looptijd 30 jaar weergegeven.



## Beleggingsresultaten

	gewicht %	Q4 12	YTD
Vastrentende waarden	38.9%	2.2%	14.3%
Aandelen	39.6%	3.7%	16.1%
Aandelen duurzaam	3.0%	-1.3%	7.4%
Onroerend goed	7.5%	4.6%	15.1%
Rente afdekking	8.1%	0.9%	3.3%
Aandelen afdekking	1.8%	-0.3%	-1.1%
Valuta afdekking	1.0%	-0.1%	-0.5%
Liquide middelen	0.1%		
<b>Totaal</b>	<b>100.0%</b>	<b>3.2%</b>	<b>15.8%</b>

Verbetering van het sentiment ten aanzien van de schulden crisis heeft tot een breed gedragen herstel geleid over diverse beleggingscategorieën. Onroerend goed en aandelen rendeerden in het vierde kwartaal met respectievelijk 4,6% en 3,7%. Het fonds maakt gebruik van derivaten om risico's af te dekken. Het rente risico wordt voor 45% tot 55% afgedekt. Dit heeft in het kwartaal bijgedragen aan het rendement. Naast de renteafdekking is onder andere ook het risico op koersdalingen van aandelen ten dele afgedekt, deze positie daalde in waarde door stijgende aandelenprijzen.

## **Bijlage**

### **Beleggingsbeleid**

Het beleggingsbeleid van het fonds is gericht op het veiligstellen van de pensioenafspraken binnen aanvaardbare risicogrenzen. Het bestuur heeft de beleggingen gespreid over verschillende beleggingscategorieën (aandelen, obligaties en onroerend goed). Binnen de verschillende beleggingscategorieën wordt gespreid naar regio's en subcategorieën. Het bestuur houdt met dit beleid rekening met het valutarisico, renterisico en het neerwaartse risico van aandelen en onroerend goed.

### **Begrippenlijst**

*Nominale dekkingsgraad:* de verhouding tussen het vermogen en de verplichtingen (de toekomstige pensioenuitkeringen) van het pensioenfonds.

*Vereiste dekkingsgraad:* deze dekkingsgraad is afgeleid van het vereist vermogen van het pensioenfonds, voorgeschreven door de Pensioenwet (Financieel Toetsingskader). Komt de dekkingsgraad van het fonds onder de vereiste grens, dan is er sprake van een reservetekort.

*Minimaal vereiste dekkingsgraad:* 104,3 %. Is de dekkingsgraad van het fonds lager dan de minimaal vereiste dekkingsgraad, dan is er sprake van een dekkingstekort.

*Reële dekkingsgraad:* de verhouding tussen het vermogen en de (toekomstige) verplichtingen van het pensioenfonds, rekening houdend met inflatie.

**Vragen of opmerkingen over dit kwartaalbericht? Mail naar [communicatie@blueskygroup.nl](mailto:communicatie@blueskygroup.nl)**